

ประโยค ป.ธ. ๔

แปล มคธเป็นไทย

สอบ วันที่

๒๕๖

๑ ตตถเว อาทิตตปริยายสุตเต ปน วรํ ภิกฺขเว ตตตตาย อโยสลากาย อาทิตตตาย
 สมฺปชฺชลิตาย สยฺสชฺชิตฺถิตาย จกฺขุหุทฺธิยํ สมฺปลิมฺภฺฐํ น เตวว จกฺขุวิญญฺเยยฺสํ รุเปสฺส อญฺพยญฺชนโส
 นิมิตฺตคฺคาโห นิมิตฺตสฺสทาเทคฺคิตํ วา ภิกฺขเว วิญญฺาณํ ติฏฺฐิมานํ ติฏฺฐุญฺเยยฺสํ อญฺพยญฺชนสฺสทาเทคฺคิตํ
 วา ตสฺมิญฺจ สมเย กาลํ กเรยฺย ฐานเมตํ วิชฺชติ ยํ ทฺวินฺนํ คตฺติํ อญฺญตฺรํ คตฺตีํ จจฺเจยฺย
 นิริยํ วา ติรจฺจานโยนี วา อิมํ โข อหํ ภิกฺขเว อาทินวํ ทิสฺวา เอวํ วทามิ ฯ วรํ ภิกฺขเว
 ติณฺหนฺน อโยสฺงกฺกา อาทิตฺเตน สมฺปชฺชลิเตน สยฺสชฺชิตฺถิตฺเตน โสติหุทฺธิยํ สมฺปลิมฺภฺฐํ ฯเปฯ วรํ
 ภิกฺขเว ติณฺหนฺน นขจฺเจทฺเทน อาทิตฺเตน สมฺปชฺชลิเตน สยฺสชฺชิตฺถิตฺเตน ฆานินฺหุทฺธิยํ สมฺปลิมฺภฺฐํ
 ฯเปฯ วรํ ภิกฺขเว ติณฺหนฺน ชฺุเรน อาทิตฺเตน สมฺปชฺชลิเตน สยฺสชฺชิตฺถิตฺเตน ชิวฺหินฺหุทฺธิยํ
 สมฺปลิมฺภฺฐํ ฯเปฯ วรํ ภิกฺขเว ติณฺหยา สตฺติยา อาทิตฺตตาย สมฺปชฺชลิตาย สยฺสชฺชิตฺถิตาย
 กายินฺหุทฺธิยํ สมฺปลิมฺภฺฐํ น เตวว กายวิญญฺเยยฺสํ โผฏฺฐพฺเพสฺส อญฺพยญฺชนโส นิมิตฺตคฺคาโห
 นิมิตฺตสฺสทาเทคฺคิตํ วา ภิกฺขเว วิญญฺาณํ ฯเปฯ อาทินวํ ทิสฺวา เอวํ วทามิ ฯ วรํ ภิกฺขเว
 โสตฺตํ โสตฺตํ โข ปนาหํ ภิกฺขเว วญฺฉํ ชิวฺกานํ วทามิ อผลํ ชิวฺกานํ วทามิ โมฆุหํ ชิวฺกานํ
 วทามิ น เตวว ตถารูเป วิตฺกเก วิตฺกเกยฺย ยถารูปานํ วิตฺกานํ วสํ คโต สงฺฆํ ภินฺทเยย
 อิมํ โข อหํ ภิกฺขเว อาทินวํ ทิสฺวา เอวํ วทามิตี เอวํ อาทินโว วุตฺโต ฯ

[๑๖๔] ตตฺเถว อาทิตฺตปริยายสุตฺเต ปน วรํ ภิกฺขเว ตตฺตาย อโยสลากาย อาทิตฺตาย สมฺปชฺชลิตาย สมนฺโชนิตฺตตาย จกฺขุณหฺริยํ สมฺปลิมฺภุญฺญํ น เตว จกฺขุวิญญฺเยยฺส รุเปสฺส อนุปฺพญชนโส

[๑๖๕] ก็อาทีนพ (ในการไม่สำรวมอินทรีย์) พระผู้มีพระภาคตรัสไว้ในอาทิตต-
ปริยายสูตร สฬายตนวรรคนี้แน่แท้ อย่างนี้ว่า "ภิกษุทั้งหลาย จักขุอินทรีย์ อันภิกษุ
ทะลวงแล้วด้วยหลาวเหล็ก ร้อน ลูกหิน รุ่งโรจน์ โชนตีช่วงแล้ว ยังประเสริฐ ส่วนการถือ
นิमितโดยอนุพยัญชนะ ในรูปอันจะพึงรู้สึกด้วยจักขุ ไม่ประเสริฐเลย,

นิมิตตคคาโห นิมิตตสสาเทคิตัง วา ภิกขเว วิญญานัง ติฏฐุมาณัง ติฏฐุญญ
 อนุพยัญชนสสาเทคิตัง วา ตสฺมึญจ สมเย กาลัง กเรยเย ฐานเมตัง วิชชติ ยัม ทฺวิเนน คตึนัง
 อดฺญตฺรํ คตึ คจฺเจยเย นิริยํ วา ติรจฺจานโยเนน วา อิมํ โข อหํ ภิกขเว อาทึนํ ทิสฺวา เอวํ
 วทามิ ฯ วรํ ภิกขเว ติณฺเहन อโยสงฺกนา อาทิตฺเตน สมฺปชฺชลิเตน สฺมฺชิตฺตฺยเตน สฺโตนิทฺริยํ
 สมฺปลิมฺภุสฺสํ ฯเปฯ วรํ ภิกขเว ติณฺเहन นขจฺเจทเนน อาทิตฺเตน สมฺปชฺชลิเตน สฺมฺชิตฺตฺยเตน
 ฆานินิทฺริยํ สมฺปลิมฺภุสฺสํ ฯเปฯ วรํ ภิกขเว ติณฺเहन ชฺุเรน อาทิตฺเตน สมฺปชฺชลิเตน สฺมฺชิตฺ-
 ตฺยเตน ชิวฺทินิทฺริยํ สมฺปลิมฺภุสฺสํ ฯเปฯ วรํ ภิกขเว ติณฺเหาย สตฺติยา อาทิตฺตฺยเตน สมฺปชฺชลิเตน
 สฺมฺชิตฺตฺยเตน กายินิทฺริยํ สมฺปลิมฺภุสฺสํ น เตวว กายวิญญฺเยยฺสุ โฝฏฺฐพฺเพสุ อนุพยัญชนส
 นิมิตตคคาโห นิมิตตสสาเทคิตัง วา ภิกขเว วิญญานัง ฯเปฯ อาทึนํ ทิสฺวา เอวํ วทามิ ฯ

ภิกษุทั้งหลาย วิญญานกำหนดด้วยความยินดีนimitกัถิ กำหนดด้วยความยินดีอนุพยัญชนะ
 กัถิ เมื่อตั้งอยู่ พึงตั้งอยู่ได้ จวยว่า ภิกษุพึงทำกาละเสี่ยในสมัยนั้นไซรั ข้อที่เธอพึงถึงคต
 ๒ อย่าง คือนรกหรือกำเนิดสัตว์ดิรัจจานอย่างใดอย่างหนึ่ง มีฐานะอยู่ ภิกษุทั้งหลายเรา
 เห็นอาทึนพนี้แล จึงกล่าวอย่างนี้ ฯ ภิกษุทั้งหลาย สโตนิทริย อันภิกษุขอนแล้วด้วยขอ
 เหล็ก คม ลูกโซน รุ่งโรจน์ โชติช่วง ยังประเสริฐ ฯลฯ ภิกษุทั้งหลายเราเห็นอาทึนพนี้แล
 จึงกล่าวอย่างนี้ ฯ ภิกษุทั้งหลาย ฆานินทริย อันภิกษุคว้านแล้วด้วยมีตัดเล็บ คม ลูกโซน
 รุ่งโรจน์ โชติช่วง ยังประเสริฐ ฯลฯ ภิกษุทั้งหลายเราเห็นอาทึนพนี้แล จึงกล่าวอย่างนี้ ฯ
 ภิกษุทั้งหลาย ชิวทินทริย อันภิกษุตัดแล้วด้วยด้วยมีดโกน คม ลูกโซน รุ่งโรจน์ โชติช่วง
 ยังประเสริฐ ฯลฯ ภิกษุทั้งหลาย เราเห็นอาทึนพนี้แล จึงกล่าวอย่างนี้ ฯ ภิกษุทั้งหลาย
 กายินทริย อันภิกษุแทงแล้วด้วยหอก คม ลูกโซน รุ่งโรจน์ โชติช่วง ยังประเสริฐ ฯลฯ
 ภิกษุทั้งหลายเราเห็นอาทึนพนี้แล จึงกล่าวอย่างนี้" ฯ

วรํ ภิกขเว โสตํ โสตํ โข ปนํ ภิกขเว วณฺณํ ชีวิกานํ วทามิ อผลํ ชีวิกานํ วทามิ
โมฆุํ ชีวิกานํ วทามิ น เตว ตถารุเป วิตฺตเก วิตฺตเกยฺย ยถารูปานํ วิตฺตกานํ วลํ คโต
สงฺฆํ ภินฺนุเขยฺย อิมํ โข อหํ ภิกขเว อาทินวํ ทิสฺวา เอวํ วทามิตฺติ เอวํ อาทินโว วุตฺโต" ๗

ภิกษุทั้งหลาย ความเป็นผู้หลับ ยังประเสริฐ แต่เรากล่าว ความเป็นผู้หลับว่า เป็นหมัน
สำหรับผู้มีชีวิต, เรากล่าวความเป็นผู้หลับว่า เป็นอันไม่มีผลสำหรับผู้มีชีวิต, เรากล่าวความเป็น
หลับเป็นความหลงใหลสำหรับผู้มีชีวิต, ภิกษุอรุณางแห่งวิตกเห็นปานใดแล้วพึงทำลายสงฆ์
ภิกษุไม่พึงตรึกถึงวิตกเป็นปานนั้น, ภิกษุทั้งหลายเราเห็นอาทินพินี้แล จึงกล่าวอย่างนี้" ๗